

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Václava Novotného v právní věci **žalobce Y. A.**, zastoupeného Mgr. Zbyňkem Stavinohou, advokátem, se sídlem Joštova 4, 602 00 Brno, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, adresa pro doručování: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2003, č. j. 6 Az 193/2003 - 31,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2003, č. j. 6 Az 193/2003 - 31, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalované ministerstvo rozhodnutím č. j. OAM - 1080/LE - 04 - 06 - 2003 ze dne 2. 9. 2003 neudělilo žalobci (dále jen „stěžovatel“) azyl z důvodu, že nesplnil podmínky stanovené v § 12 písm. a), b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). Současně rozhodlo, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. V odůvodnění rozhodnutí konstatovalo, že problémy, které stěžovatel uvedl, nelze považovat za pronásledování. Osobní nespokojenost žadatele s politickým stavem země, jeho státní příslušností či zastávání jiných politických názorů než vláda ještě nezakládá důvod pro udělení azylu. Konstatovalo, že jestliže stěžovatel žádal o udělení azylu z politických důvodů a dále proto, že nemohl svobodně vyjadřovat své názory, je na něm, aby konkrétně popsal, jaké názory měl nebo má. Při pohovoru však tak stěžovatel neučinil. V odůvodnění rozhodnutí ministerstvo poukázalo na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, kterou vydal Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, podle níž, aby nějaké názory mohly být považovány

za skutečně politické, musí navíc vyplývat z hlubokého přesvědčení jedince. V průběhu správního řízení však bylo zjištěno, že stěžovatel nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Sdělení stěžovatele, že se v roce 1999 účastnil blíže neurčeného počtu demonstrací proti vládě v Íránu a že při své práci na poliklinice doporučoval studentům, aby se zúčastnili demonstrace proti této vládě, nebylo při pohovoru ani žádným jiným způsobem konkretizováno. Proto nebylo možné z toho dovodit konkrétní politické názory či přesvědčení. K tvrzení o věznění stěžovatele žalovaný uvedl, že je natolik obecné, že nebylo možné shledat politickou zaměřenost státních opatření vůči stěžovateli. Žalovaný nedošel k přesvědčení, že stěžovatel patřil mezi skutečné oponenty režimu v Íránu a že byl pro tuto činnost ve vlasti perzekuován, anebo, že v případě jeho návratu lze očekávat jeho perzekuci ze strany státní moci. Žalovaný neshledal ani důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu.

V odůvodnění rozhodnutí ohledně neexistence překážky vycestování (§ 91 zákona o azylu) ministerstvo uvedlo, že neshledalo důvodnými obavy stěžovatele z jeho návratu do vlasti, neboť stěžovatel neuvedl a ani informace o zemi jeho původu neobsahují žádné skutečnosti, na základě kterých lze předpokládat ohrožení jeho života nebo svobody z důvodu rasy, náboženství, národnosti, či příslušnosti k určité sociální skupině. Konstatuje, že podmínky ve vězeňských zařízeních na území Íránu jsou sice kruté, avšak nejsou ponižující, tak jak je tento pojem interpretován v rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci Costello - Roberts z roku 1993, A - 247 - C. Ponižení a pokoření, které jej provázejí, musí dosáhnout mimořádné úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Uvádí, že nestačí pouhá možnost špatného zacházení.

Proti rozhodnutí podal stěžovatel žalobu k Městskému soudu v Praze. Napadá jeho nezákonnost a vady řízení. Konkrétně namítal porušení § 3 odst. 3 správního řádu, neboť v něm nebyly zohledněny dokumenty jím předložené. Dále poukázal na porušení § 32 odst. 1 správního řádu, protože podle jeho tvrzení bylo povinností žalovaného zkoumat, co bylo motivem (důvodem) věznění stěžovatele, který měl zjistit v rámci pohovoru, z dokumentů, z internetu, od Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky atd. Podle stěžovatele nebylo dostatečně odůvodněno, tak jak to předpokládá § 47 odst. 3 správního řádu, na základě jakých skutečností se žalovaný domnívá, že by po návratu nebyl zatčen či zabit. Podle jeho názoru byl porušen § 3 odst. 2 správního řádu, jelikož tlumočníku, který mu byl ustanoven často nerozuměl, a tak nevěděl, co je přesně součástí správního spisu. Tato skutečnost podle něj zakládá i porušení § 22 zákona o azylu. Poukazuje dále na porušení § 12 a § 91 zákona o azylu, neboť v jeho případě nešlo o pouhou možnost špatného zacházení, nýbrž o skutečné špatné zacházení, neboť již byl vězněn. Proto měl žalovaný podle jeho názoru posoudit podmínky íránských věznic. Stěžovatel dále v žalobě uvádí, že žalovaný porušil i čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, který zakazuje vyhostit nebo vrátit uprchlíka jakýmkoli způsobem na hranice území, ve kterých by jeho život nebo osobní svoboda byly ohroženy. Podle něj se na něj tato mezinárodní smlouva vztahuje, neboť platí vyvratitelná domněnka, že uprchlík je uprchlíkem do té doby, než stát tuto domněnku vyvrátí. V této souvislosti poukazuje na to, že žalovaný v době řízení o udělení azylu činil i úkony pro jeho vyhoštění, dokonce kontaktoval zástupce velvyslanectví země původu stěžovatele. Proto se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Vytknul, že žaloba není podepsána stěžovatelem, nýbrž jeho bratrem – A. Y., který se v žalobě označuje jako zplnomocněný zástupce. Uvedl, že listiny předložené stěžovatelem neobsahují informace o osobě stěžovatele, které by zdůvodňovaly udělení azylu. Vyplývá z nich pouze, že stěžovatel byl ve vlasti v roce 1996

obviněn z mravních prohřešků a dále, že byl předvolán k soudu ve věci trestného činu podvodu souvisejícím s penězi. Žalovaný dále poukazuje na značný časový odstup mezi vydáním těchto listin a posledním odchodem stěžovatele z vlasti v červenci roku 2003.

Městský soud v Praze zamítl žalobu rozsudkem ze dne 7. 10. 2003, č. j. 6 Az 193/2003 - 31, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. K námitce stěžovatele, že se žalovaný nevypořádal s materiály, které mu byly předloženy dne 5. 9. 2003, soud uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno již dne 2. 9. 2003, žalovaný se jimi tedy nemohl zabývat. Tato námitka je podle něj nedůvodná, neboť rozhodující je, že napadené rozhodnutí bylo vydáno před předáním dokladů. Podle stanoviska soudu byl stěžovatel poučen o své povinnosti poskytovat Ministerstvu vnitra nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci. Přesto v žádosti o udělení azylu pouze obecně uvedl, že jeho život byl v ohrožení, že byl vězněn a ve vězení psychicky mučen a že je v Íránu pronásledován. V průběhu správního řízení nezmínil to, že u něj měla být provedena prohlídka, při které byly nalezeny články a knihy a další materiály, které měly vést k jeho uvěznění. Soud se domnívá, že žalovaný nepochybil, jestliže dále nezjišťoval, z jakých důvodů byl stěžovatel v roce 2001 zadržen a poté vězněn. Dospěl k názoru, že bylo na stěžovateli, aby v průběhu správního řízení řádně a v plném rozsahu vylíčil všechny okolnosti, které se vztahovaly k jeho osobě a které měly doložit jeho pronásledování a ohrožení v zemi původu. Jestliže tak neučinil, vycházel správní orgán z tvrzení jím uváděných v žádosti a při pohovoru a tato tvrzení pak posuzoval na základě informací, které měl o Íránu k dispozici. Takový postup nelze podle Městského soudu v Praze označit za porušení § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu. Neshledal též vady odůvodnění správního rozhodnutí. K námitce stěžovatele, že nerozuměl ustanovené tlumočnicki, uvedl, že proti způsobu tlumočení nevzněl námitky v průběhu správního řízení, naopak svými podpisy vždy stvrdil, že byl s obsahem překládaného textu seznámen a že s obsahem souhlasí. K napadenému výroku správního rozhodnutí, podle kterého se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování, uvedl, že i tento byl řádně odůvodněn. Na závěr poukazuje na to, že se v tomto řízení zabývá pouze přezkoumáním žalobou napadeného rozhodnutí, a proto se nezabýval námitkami, které se týkají postupu příslušných orgánů v řízení o správním vyhoštění.

Proti rozsudku Městského soudu v Praze podal stěžovatel včas kasační stížnost, kterou se domáhá jeho zrušení. Navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Poukázal na nezákonnost rozhodnutí soudu, která spočívá v nesprávném posouzení právní otázky, konkrétně § 12 zákona o azylu a dále na vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti znovu uplatňuje námitky, které uvedl v žalobě. Dále stěžovatel namítá porušení § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), neboť bylo správní rozhodnutí antidatováno, aby správní orgán nemusel přihlídnout k dokladům, které mu byly doručeny dne 5. 9. 2003. Uvádí, že žalovaný je povinen přihlídnout ke všem důkazům, které mu byly předány do doby, než správní rozhodnutí nabude právní moci, neboť po tuto dobu řízení stále trvá. Uvádí, že bylo na žalovaném, aby zjistil, co bylo motivem státních opatření vůči stěžovateli. Poukazuje na to, že se žalovaný nevypořádal se všemi provedenými důkazy a nezhodnotil je ve vzájemné souvislosti, čímž porušil § 32 odst. 1 správního řádu. V této souvislosti poukazuje, že další skutečnosti o jeho obvinění z 11 trestných činů uvedl při výslechu v rámci soudního jednání, což Městský soud v Praze nezohlednil. Proto namítá též nedostatek důvodů soudního rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Namítá, že mu nebyl poskytnut tlumočník, kterému by rozuměl, což mělo za následek porušení § 3

odst. 2 správního řádu a § 22 zákona o azylu, ačkoli sám soudu navrhl osobu způsobilého tlumočníka.

Z hlediska existence překážky vycestování stěžovatel v kasační stížnosti namítá porušení § 12 a § 91 zákona o azylu, když konstatuje, že v jeho případě se nejednalo o pouhou možnost špatného zacházení, ale o skutečnost špatného zacházení. Žalovaný měl podle jeho názoru posoudit podmínky íránských věznic. Soud se nevypořádal s námitkou nemožnosti návratu v intencích rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Vilvajarah. Poukazoval na porušení čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, které mělo spočívat v tom, že správní orgán činil úkony vedoucí k jeho vyhoštění, a to v době řízení o udělení azylu. Soud nepřičetl toto jednání k tíži žalovaného a vysvětlení pojmu vyhoštění odmítl jako nevztahující se k předmětu řízení. Na závěr uvedl, že předsedkyně senátu nerozuměla mezinárodně právní problematice nebo byla zaujatá, a proto navrhuje její vyloučení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť podle jeho názoru jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek Městského soudu v Praze byly vydány v souladu s právními předpisy. Poukazoval na to, že kasační stížnost směřuje do rozhodnutí správního orgánu a ne do rozsudku Městského soudu v Praze, proto tak podle názoru žalovaného nesplňuje náležitosti stanovené v § 106 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti dne 16. 12. 2003, č. j. 6 Azs 50/2003 - 68, odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

V kasační stížnosti je v první řadě napadáno řízení před správním orgánem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Námitku stěžovatele, že mu byl ve správním řízení ustanoven tlumočník, kterému nerozuměl, však Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodnou. Je na účastníku správního řízení, aby sdělil správnímu orgánu, v jakém jazyce je schopen se dorozumět a zda rozumí ustanovenému tlumočnickovi. Ze správního spisu však vyplývá, že v protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území ČR (dále jen „protokol“) stěžovatel námitku neuplatnil, naopak uvedl, že byl seznámen s obsahem protokolu v perském jazyce, souhlasí s ním a nežádá doplnění ani změny. V tomto směru proto nelze zpochybnit postup žalovaného. Stěžovatel měl příležitost účinně hájit svá práva a zájmy ve smyslu § 3 odst. 2 správního řádu, resp. § 22 zákona o azylu, a to i tím, že by výslovně prohlásil, že ustanovené tlumočnicki nerozumí. Že tak neučinil, není možné přikládat k tíži žalovaného.

K námitce, že žalovaný měl zohlednit doklady, které mu byly předloženy poté, co rozhodl, avšak ještě před tím, než bylo jeho rozhodnutí doručeno stěžovateli, zaujal Nejvyšší správní soud toto stanovisko. Vycházel přitom ze skutečnosti, která nebyla sporná mezi účastníky řízení, tj. že žalovanému byly doručeny uvedené doklady dne 5. 9. 2003 v 8.45 hod., přičemž rozhodnutí o zamítnutí žádosti o azyl ze dne 2. 9. 2003 bylo doručeno osobně stěžovateli přímo v objektu Přijímacího střediska Praha - Ruzyně v odpoledních hodinách stejného dne, tzn. 5. 9. 2003. Správní řád neobsahuje úpravu, od jakého okamžiku je správní orgán vázán svým rozhodnutím. Příslušná úprava je však pravidelnou součástí procesních předpisů (srov. § 156 odst. 3, § 170 o. s. ř.; § 55 odst. 2 s. ř. s.).

Podle těchto ustanovení je soud zásadně vázán svým rozhodnutím, jakmile je vyhlásí; nedochází-li k vyhlášení, jakmile bylo doručeno, a není-li třeba doručovat, jakmile bylo vyhotoveno. Při posuzování postupu správního orgánu bylo třeba použít analogii práva a tedy v daném případě aplikovat obecný právní princip, který vyplývá z výše uvedených ustanovení. V daném rozhodnutí se jednalo o rozhodnutí o azylu, které se doručuje (viz § 24 odst. 1 zákona o azylu), neboli správní orgán jím byl vázán až od okamžiku doručení stěžovateli. Byl proto povinen se s předloženými doklady vypořádat, bez ohledu na to, zda jeho rozhodnutí již bylo vyhotoveno a zda doklady měly vliv na posouzení splnění podmínek pro udělení azylu či nikoliv. Z hlediska procesní ekonomie je však správní orgán povinen zohlednit tyto doklady v samotném rozhodnutí jen, měly-li by vliv na rozhodnutí ve věci. Stěžovatelem předložené listiny založené ve správním spisu podle názoru Nejvyššího správního soudu neobsahují žádné skutečnosti, které by mohly mít vliv na správné a úplné zjištění skutkového stavu. Stěžovatel sám v kasační stížnosti uvádí, že správní orgán nikterak nepopíral jím tvrzenou skutečnost o vícečetném věznění jeho osoby. Ohledně sporné politické zaměřenosti státních opatření však tyto listiny nic nevypovídají. Ani stěžovatel netvrdí, v čem by měly tyto listiny přispět k doplnění skutkového stavu. Není tedy vadou napadeného správního rozhodnutí, že v odůvodnění nejsou výslovně tyto podklady zohledněny. Z vyjádření žalovaného k žalobě vyplývá, že se uvedenými podklady zabýval a že je zhodnotil tak, že žádným způsobem neinformují o osobě stěžovatele v souvislosti s důvody uvedenými v § 12 zákona o azylu. I kdyby však nebylo k těmto podkladům vůbec přihlédnuto, nezakládala by tato vada řízení důvod pro zrušení napadeného soudního rozhodnutí, neboť nemohla mít vliv na zákonnost rozhodování správního orgánu, jak to stanoví § 103 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 110 s. ř. s.

Ze správního a soudního spisu vyplývá, že stěžovatel vstoupil na území České republiky dne 18. 8. 2003. Dne 1. 9. 2003 podal žádost o udělení azylu, kterou odůvodnil tím, že v Íránu je jeho život v ohrožení, že o azyl žádá z politických důvodů, že byl ve věznici v Íránu psychicky mučen, že nemohl vyjadřovat své názory, nemohl se svobodně učit a že je pronásledován. Téhož dne byl s ním proveden pohovor, ve kterém opět uvedl, že v Íránu byl ohrožen jeho život, že zde byl vězněn pro účast na protivládní demonstraci a že v případě návratu do Íránu by mu hrozilo nebezpečí ze strany státních orgánů. Na otázky zda se účastnil aktivně politického života, zda měl v Íránu problémy kvůli své rase, národnosti nebo svému náboženství odpověděl, že nikoli. Stejně odpověděl na otázku, zda může ke své výpovědi doložit nějaké doklady či nějaké důkazy, které by mohly podpořit jeho výpověď. Stěžovatel byl poučen, že je povinen v průběhu řízení poskytovat žalovanému nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci a že v případě neposkytování takových informací správní orgán řízení o udělení azylu podle § 25 písm. d) zákona o azylu zastaví, pokud nebude možné rozhodnout na základě dosud zjištěných skutečností.

Jedním z důvodů pro neudělení azylu bylo, že stěžovatel se nevyjádřil konkrétně o účasti na protivládních demonstracích. Informace o věznění byla natolik obecná, že nebylo možno shledat politickou zaměřenost státních opatření vůči stěžovateli, a proto podle názoru žalovaného stěžovatel neprokázal důvody pro udělení azylu stanovené v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Podle § 32 odst. 1 správního řádu je správní orgán povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí, přičemž není vázán jen návrhy účastníků řízení. O pronásledování žadatele o azyl získává správní orgán základní informace především přímo od něj, a to jednak ze žádosti o azyl a jednak z pohovoru vedeným úředníkem ministerstva. To samozřejmě správní orgán nezbavuje povinnosti opatřit si podklady pro rozhodnutí i jiným způsobem, je-li to možné.

Vede-li úředník pohovor v obecné rovině, aniž by požadoval od žadatele o azyl konkrétnější informace, jedná se podle názoru Nejvyššího správního soudu o porušení povinnosti ministerstva zjistit přesně a spolehlivě skutkový stav věci tak, jak to stanoví § 23 zákona o azylu. Vyskytne-li se při pohovoru určitá okolnost, která by nasvědčovala tomu, že stěžovatel mohl být pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodněný strach z pronásledování státní mocí z důvodů stanovených v § 12 zákona o azylu, je povinností žalovaného vést pohovor tím směrem, aby jeho výsledek byl dostatečně konkrétní pro potřeby udělení azylu. Toto platí tím spíše, pokud žalovaný nemá k dispozici jiné podklady pro své rozhodnutí. V daném případě stěžovatel v rámci pohovoru prohlásil, že je v Íránu jeho život v ohrožení a že byl z politických důvodů (např. účast na protivládní demonstraci) vězněn. Pohovor pokračoval bez jakékoli další doplňující otázky vztahující se k osvětlení této skutečnosti, ačkoli její prokázání by mohlo být relevantní pro rozhodnutí o azylu. Namísto toho, následovala obecná otázka, zda měl v Íránu jiné vážné problémy než ty, o kterých již hovořil. Tento postup v řízení o azylu tak představuje vadu správního řízení při zjišťování skutkového stavu z něhož správní orgán (žalovaný) v napadeném rozhodnutí vycházel, což mohlo ovlivnit zákonnost jeho rozhodnutí.

Tuto vadu důvodně vytýkal stěžovatel i v řízení před Městským soudem v Praze. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná a rozsudek podle § 110 ve spojení s § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. proto zrušil.

V řízení o udělení azylu musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi. Za této situace je nutné i zohlednit charakter země původu žadatele o azyl, způsob výkonu státní moci v ní, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mají vliv na naplnění důvodů pro udělení azylu. Je-li například o zemi původu žadatele známo, že stav dodržování lidských práv je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k nezákonným popravám, mizením osob, častému používání mučení atd., pak tyto skutečnosti musí správní orgán zohlednit v situaci důkazní nouze, a to ve prospěch žadatele o azyl. Naopak, je-li země původu žadatele o azyl právním státem s demokratickým režimem, je na žadateli o azyl, aby věrohodně doložil, že je skutečně pronásledován. Ze Zprávy o dodržování lidských práv v Íránu, která byla vydána v únoru roku 2001 Ministerstvem zahraničních věcí Spojených států a která je součástí správního spisu, jednoznačně vyplývá, že Írán - země původu stěžovatele - je zemí, kde je porušování lidských práv častým jevem. S touto skutečností ve spojení s tvrzeným pronásledováním stěžovatele se žalovaný žádným způsobem nevypořádal.

Nejvyšší správní soud se zabýval i dalšími námitkami stěžovatele.

Stěžovatel dále namítal, že rozhodnutí žalovaného bylo antikatováno. Toto rozhodnutí je veřejnou listinou, proto je třeba brát za pravdivé to, co je v něm osvědčeno, pokud není prokázán opak. Nejvyšší správní soud však po prozkoumání spisu nedospěl k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v jiný den, než je v něm uvedeno.

Dále stěžovatel poukazuje na nedostatek důvodů správního rozhodnutí. Správní rozhodnutí musí ve svém odůvodnění podle § 47 odst. 3 správního řádu obsahovat označení podkladů pro rozhodnutí správního orgánu, hodnocení provedených důkazů a úvahy, kterými se při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na jejichž základě rozhodl, řídil. Napadené rozhodnutí žalovaného obsahuje všechny uvedené skutečnosti. I ze samotné kasační stížnosti není zřejmé, v čem má podle stěžovatele nedostatek důvodů rozhodnutí konkrétně spočívat.

Nejvyšší správní soud nedospěl k závěru, že by ve věci rozhodovala u Městského soudu v Praze podjatá soudkyně a tím by způsobila zmatečnost soudního řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Stěžovatel dále namítá jinou vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., která měla spočívat v tom, že soud zjistil při výslechu nové skutečnosti a při rozhodnutí je nezohlednil. Pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu platí podle § 71 odst. 2 s. ř. s. koncentrační zásada, podle které může žalobce rozšířit žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Proti rozhodnutí žalovaného ve věci azylu je podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o azylu možné podat žalobu ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Soud pak přezkoumá napadené rozhodnutí jen z hlediska žalobních bodů, které byly uplatněny v uvedené lhůtě. Městský soud v Praze tak nepochybil, jestliže žalobní body uvedené po této lhůtě ve svém rozhodnutí nezohlednil.

Ohledně rozhodnutí Městského soudu v Praze týkající se překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu stěžovatel namítá jeho nezákonnost. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že zjistil, že podmínky ve vězeňských zařízeních na území Íránu jsou kruté, avšak nemá za prokázané, že jsou ponižující ve smyslu § 91 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o azylu. Proto, aby bylo možné hodnotit věznění jako ponižující, je podle něj s odkazem na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Costello - Roberts z roku 1993, A - 247 - C, nutné, aby ponižení a pokoření, které jej provázejí, dosáhly mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Dále konstatuje s odvoláním na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Vinvarajah a ost. z roku 1991, A - 215, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Podle názoru Nejvyššího správního soudu představuje Evropská úmluva o ochraně lidských práv minimální standard této ochrany. Je pak čistě věcí členských států Rady Evropy, zda se rozhodnou pro vyšší stupeň ochrany. Proto zásadně není možné argumentovat touto Úmluvou k tíži žadatele o azyl; lze ji snad zohlednit v rámci historického výkladu, pokud jí byl český zákonodárce při tvorbě konkrétního zákona prokazatelně inspirován. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného není dostatečně zřejmé, v čem spatřuje rozdíl mezi ponižujícími podmínkami, resp. zacházením ve smyslu § 91 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o azylu či nelidskými podmínkami ve smyslu téhož ustanovení a krutými podmínkami, které podle něj panují v íránských věznicích. Tato vada představuje nedostatek odůvodnění rozhodnutí žalovaného ohledně existence překážek vycestování, který způsobuje nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatele, že správní orgán zároveň s řízením o azylu činil úkony vztahující se k vyhoštění cizince, uvádí, že v daném řízení u Městského soudu v Praze šlo o žalobu proti rozhodnutí žalovaného v řízení o udělení azylu. Uvedené skutečnosti týkající se řízení o správním vyhoštění je nutné uplatnit v tomto řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 24. února 2004

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu